

İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BÜLTENİ

SAYI:33
EKİM 2023

BU SAYIDA

- Yasal Düzenlemeler
- Mahkeme Kararları
- Güncel Gelişmeler
- Uluslararası Çalışma Örgütü'nün(ILO) Duyuruları

Yasal Düzenlemeler

- Sosyal Güvenlik Kurumu 5510 Sayılı Kanun'un Ek 17'nci Maddesi Kapsamında Ödenen Teşviklerin Kanuni Faiz Hesaplanması Hakkında Genel Yazı Yayımladı.

Mahkeme Kararları

- Anayasa Mahkeme'sinin 2019/345 Başvuru Numaralı, Necmi Bekdur Kararı

Güncel Gelişmeler & Önemli Hususlar

- Emeklilere Verilecek Olan İkramiyeden Kimler Yararlanabilecek

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Duyuruları

- ILO 21. Uluslararası Çalışma İstatistikçileri Konferansını Düzenlendi.
- ILO Genel Direktörü, Mali Stres Altındaki Gelişmekte Olan Ülkelerdeki Kritik Sosyal İhtiyaçlar İçin Daha Fazla Uluslararası Mali Destek Çağrısında Bulunuyor.
- Norveç ve Kuzey Makedonya ILO Şiddet ve Taciz Sözleşmesini Onayladı.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU 5510 SAYILI KANUN'UN EK 17'NCİ MADDESİ KAPSAMINDA ÖDENEN TEŞVİKLERİN KANUNİ FAİZ HESAPLANMASI HAKKINDA GENEL YAZI YAYIMLADI

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na ("5510 sayılı Kanun") eklenen ek 17'nci maddeyle işverenlere geriye yönelik teşvikten yararlanma veya teşvik değişikliği yapma imkânı sağlanmıştır.

Bu kapsamda 2018 / mart ayı ve öncesine ilişkin geriye yönelik teşvikten yararlanma veya teşvik değişikliği sonucu hesaplanan fark prim tutarlarının kanuni faiziyle birlikte ödenmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ("SGK") 13.10.2023 tarihli Genel Yazısında kanuni faiz hesaplama programının uygulamaya geçmediğini, manuel hesaplama ekranının kullanılarak faiz miktarının hesaplanması gerektiğini açıklamış, devamında Ek 17'nci madde kapsamında alacak faiz tutarının nasıl ve nerden hesaplanacağına yer vermiştir.

İlgili Genel Yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

Şöyle ki;

- Kanuni faizin manuel olarak hesaplanması işlemi; MOSİP sisteminde **Diğer İşlemler>>MOSİP Bilgi Edinme>>Faiz Hesaplama Modülü** seçenekleri seçilmek suretiyle erişilen ekranda + butonuna tıklanarak aşağı sütunda açılan bölümlere sırasıyla **Borç Tutarı, Faiz Tipi, Faiz Başlangıç Dönemi, Faiz Bitiş Dönemi** bölümleri ayrı ayrı girildikten sonra sağ üstte **Hesapla** butonunun tıklanması sonucunda **Hesaplanan Faiz** tutarı bulunmak suretiyle yapılacağı açıklanmıştır.
- Manuel faizin hesaplanmasının ardından MOSİP sisteminde **Harcama Birimi Kullanıcısı rolü ile Plan Bütçe ve Analiz Modülü>>Ödeme İşlemleri>>Diğer Harcamalar>>Diğer Harcama Listesi** seçenekleri seçilmek suretiyle erişilen ekranda **Bütçe Tertibi** bölümünden **Görev Giderleri** olarak seçilerek **Tanım** bölümüne açıklama yazılmasının ardından **Yeşil + butonu** ile **İstek Cinsi** bölümü aktif edilerek **830.03.04.02.90 Diğer Yasal Giderler** seçeneği tıklanarak **Gider Açıklaması** bölümüne de ilgili açıklamanın yazılmasını müteakip **Yaklaşık Gider** bölümüne manuel olarak hesaplanan faiz tutarı yine manuel yazılmak suretiyle **Kaydet** butonu tıklanarak işlemler tamamlanacağı açıklanmıştır.

Son olarak Genel Yazıda kanuni faiz için açılan davalarda talebin belirli tutarlı alacaklar gibi değerlendirilmesi yönünde mahkemelerden talepte bulunulması gerektiği ifade edilmiştir.

ANAYASA MAHKEME'SİNİN 2019/345 BAŞVURU NUMARALI NECMİ BEKDUR KARARI

Anayasa Mahkeme'sinin 2019/345 Başvuru Numaralı, Necmi Bekdur Kararı.

A. Olay ve Olgular

İş kazasından kaynaklanan tazminat talebinin ıslah ile artırılan kısmının zamanaşımı gerekçesiyle reddedilmesi nedeniyle mahkemeye erişim hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılama hakkının ihlal edilmesi iddialarına ilişkindir.

Davacı iş kazasından kaynaklanan tespit davası açmış, verilen karar kanun yolu aşamasından da geçerek onanmıştır.

Daha sonra davacı tarafından maddi manevi tazminat davası açılmıştır. Mahkeme bilirkişiye başvurmuş, bilirkişinin belirlediği tutar üzerinden davacı talebini ıslah etmiştir.

Buna karşılık davalı taraf bu talebe karşı zamanaşımı defeni ileri sürmüştür. Mahkeme davayı kısmen kabul edip kısmen reddetmiştir.

Kanun yolu incelemesinden geçen karar Yargıtay tarafından davalının zamanaşımı defeni ileri sürdüğü gerekçesiyle ıslah öncesi talep edilen miktar üzerinden hüküm kurulması gerektiği ifade edilerek bozulmuştur.

Davacı tarafından karar temyiz edilmiş ama ilgili Yargıtay Dairesince karar onanmıştır.

Son olarak davacı tarafça 26.12.2018 tarihinde Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru yoluna gidilmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

A-Mahkemeye Erişim Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

Başvurucu iddialarında bilirkişi raporunu mahkemeye yaklaşık 2 yılda sunabildiğini, olayın iş kazası olarak nitelendirildiğini tespit davası kararından öğrendiğini, mahkemenin zamanaşımı süresini yanlış hesapladığını ve eski Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre değerlendirilen tazminat talebinin yeni Kanun hükümlerine göre belirsiz alacak davası olarak kabul edilmesi gerekirken, kabul edilmediğini ileri sürerek mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğini savunmuştur.

Anayasa'nın 36. Maddesinde herkesin yargı mercileri önünde davalı ve davacı olarak iddia ve savunma hakkına sahip olduğu düzenlenmiştir. Dolayısıyla Mahkemeye Erişim Hakkı Anayasa'da güvence altına alınan bir haktır. Anayasa Mahkemesi mahkemeye erişim hakkının ihlali için, mahkeme kararını önemli derecede etkisizleştiren sınırlamaların olması gerektiğini ifade etmiştir. Süreler dava açmayı inanılmaz ölçüde kısıtlayacak ya da imkansızlaştıracak derece de olmadıkça hukuki belirlilik ilkesinin bir gereğidir ve mahkemeye erişim hakkını kısıtlamaz.

Anayasa Mahkemesinin daha önce vermiş olduğu benzer bir karar da bilirkişi raporu sonucunda başvurunun talep etmiş olduğu miktarın zamanaşımı gerekçesiyle reddedilmesinin başvurucuya aşırı bir külfet yüklediğine değinilmiş ve amaçlanan meşru amaçla orantılı olmadığına hükmedilmiştir.

Yukarda bahsedilen karara değinen mahkeme, bilirkişi raporu sonucu ıslah edilerek artırılan talebin zamanaşımı nedeniyle reddedilmesinin başvurucuya aşırı bir külfet doğuracağını ifade ederek müdahalenin daha ölçülü olması gerektiğini ifade etmiştir. Açıklanan bu gerekçelerle Anayasa'nın 36. Maddesinde düzenlenen Mahkemeye Erişim Hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

B-Makul Sürede Yargılama Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

Anayasa Mahkemesi somut başvuru ile benzer nitelikte olan, Veysi Ado ((GK) B. No. 2022/100837, 27/04/2023) kararında uygulanacak Anayasal İlkeleri belirlemiştir. Somut başvuruda da bu kararda açıklanan ilkelerden ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmadığına hükmetmiştir.

C. Hüküm

Açıklanan sebeplerle;

- Mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine dair iddianın Kabul Edilebilir Olduğuna,
- Makul sürede yargılama hakkının ihlal edildiğine dair iddianın Kabul Edilemez Olduğuna,
- Anayasa'nın 36. Maddesinde güvence altına alınan adil yargılama hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının İhlal Edildiğine,
- Başvuruda tespit edilen hak ihlallerinin ortadan kaldırılması için Yeniden Yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunduğu gerekçesiyle yeniden yargılama yapılması için kararın ilgili mahkemeye Gönderilmesine,
- Başvurucunun tazminat taleplerinin Reddine, Oybirliğiyle karar verilmiştir.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

EMEKLİLERE VERİLECEK OLAN İKRAMİYEDEN KİMLER YARARLANABİLECEK

Emeklilere Ramazan ve Kurban bayramlarında çeşitli ikramiyeler verilmektedir. Bu defa ise 29 Ekim'de Cumhuriyetimizin 100. yılı olması sebebi ile bir defaya mahsus emeklilere 5.000 TL ikramiye verileceği bilgisi paylaşıldı.

SSK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı emeklisi olması fark etmeksizin tek geliri emekli maaşı olan kişiler ikramiye ödemesi alabilecekler. Emekli olmalarına rağmen çalışmaya devam eden emekliler ise bu ikramiyeden faydalanamayacak. Bu ayrımın sebebinin, emekli olmasına rağmen çalışma hayatında aktif yer alarak ek gelir elde eden emeklilere karşı, tek geliri emekli maaşları olan emeklilerin korunması olduğu düşünülmektedir. Bu konuda net bir sebep belirtilmemiştir.

Mart ayında yürürlüğe giren kanun ile EYT kapsamında emekli olanlar da 5000 TL ikramiyeden faydalanabilecekler. Fakat Ekim ayı içerisinde Sosyal Güvenlik Destek Primi ile sigortalı gözüken kişiler fiili olarak çalıştıkları için ikramiye ödemesi alamayacaklar. Mart ayı itibarıyla EYT kapsamında emeklilik başvurusunda bulunan ancak daha emekli maaşları bağlanmayan emekliler de ikramiyeden faydalanabilecektir.

Malullük sebebi ile aylık alan kişiler de ikramiye ödemesinden yararlanacaklar.

Son olarak ölen eş veya anne-babasından dolayı dul ve yetim aylığı yani hak sahibi aylığı alan kişilere de hisseleri ile orantılı olarak ödeme yapılacaktır.

İkramiye ödemeleri bakanlıktan yapılan açıklamaya göre Kasım ayının ilk haftasından itibaren emeklilerin hesaplarına yatırılmaya başlanacaktır.

ILO 21. ULUSLARARASI ÇALIŞMA İSTATİSTİKÇİLERİ KONFERANSINI DÜZENLEDİ

11-20 Ekim 2023 tarihleri arasında Cenevre'deki genel merkezinde düzenlenen konferans ile 1923' de düzenlenen Konferansın yüzüncü yılını kutlandı.

ILO'ya Üye Devletlerdeki işçi, işveren ve hükümet delegeleri, çok çeşitli sorunları ele aldı. Ele alınan başlıca konular;

- ILO'nun Ekim 2018'deki son ICLS'den bu yana geçmiş ve planlanan istatistiksel faaliyetleri.
- Kayıt dışılığa ilişkin istatistik standartlarının revizyonu.
- 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ile ilgili göstergeler de dahil olmak üzere insana yakışır iş ile ilgili konuların kavramlarının, istatistiksel tanımlarının ve ölçüm yöntemlerinin incelenmesi; işyerinde şiddet ve taciz, Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırması (ISCO-08), uluslararası işçi göçü, çocuk işçiliği, zorla çalıştırma ve kooperatifler.

Konferansın tüm süresi boyunca yapılacak genel kurul görüşmelerinin yanı sıra, bir komite de kayıt dışılığa ilişkin istatistiksel standartların yenilenmesi için çalıştı. Genel kurul, yan etkinlikler ve özel etkinlikler kamuya açıkken, komitenin çalışmaları kamuya ve medyaya kapalı şekilde gerçekleştirildi.

ILO GENEL DİREKTÖRÜ, MALİ STRES ALTINDAKİ GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDEKİ KRİTİK SOSYAL İHTİYAÇLAR İÇİN DAHA FAZLA ULUSLARARASI MALİ DESTEK ÇAĞRISINDA BULUNUYOR

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Genel Direktörü Gilbert F. Hounghbo, borç sıkıntısı çeken gelişmekte olan ülkelere, sosyal güvenceleri ve modern iş standartlarını korumalarını sağlayabilmeleri için yardım çağrısında bulundu.

Fas'ın Marakeş kentinde düzenlenen toplantıda Hounghbo, ek borç yeniden yapılandırması ve hafifletilmesi ve küresel mali sistem reformu yoluyla gelişmekte olan ülkelerin sınırlı mali kaynaklarına çözüm bulmak için daha fazla şey yapılması gerektiğini vurguladı. ILO'nun düşük ve orta gelirli ülkelerde istihdamda 2025'ten önce hızlı bir iyileşme öngörmediğini sözlerine ekledi.

Hounghbo "Gelişmiş ekonomilerde para politikalarının sıkılaştırılması dış dengeleri ciddi şekilde etkilediğinden, düşük gelirli ülkelerin mali durumu özel dikkat gerektiriyor ve borç kırılganlıkları artıyor. Bu, gıda ve enerji fiyatlarındaki artışlarla birleştiğinde, hükümetlerin sürdürülebilir yatırımlar ve sosyal koruma harcamalarının kapsamını önemli ölçüde daraltıyor" dedi.

Hounghbo ayrıca, iklim değişikliğine kararlı bir tepkinin özel sektör de dahil olmak üzere tutarlı yaklaşımlar ve kapsamlı politika çerçeveleri gerektirdiğini de vurguladı.

Hounghbo "İklim eylemi, eğer doğru yönetilirse, daha fazla ve daha iyi işlere yol açabilir. Hem uyum hem de azaltım, mevcut olanları güvence altına alırken yeni işler ve işletmeler yaratma fırsatları sunuyor" dedi. "Eğitim ve beceri geliştirme programlarının uygun şekilde genişletilmesi, işgücü geliştirme programlarının uygulamaya konması ve işgücü piyasası önlemlerinin değişen ihtiyaçlara uygun şekilde iyileştirilmesi koşuluyla, önümüzdeki yıllarda ve on yıllarda milyonlarca ek iş yaratılmasını bekleyebiliriz. İfadelerini kullandı.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

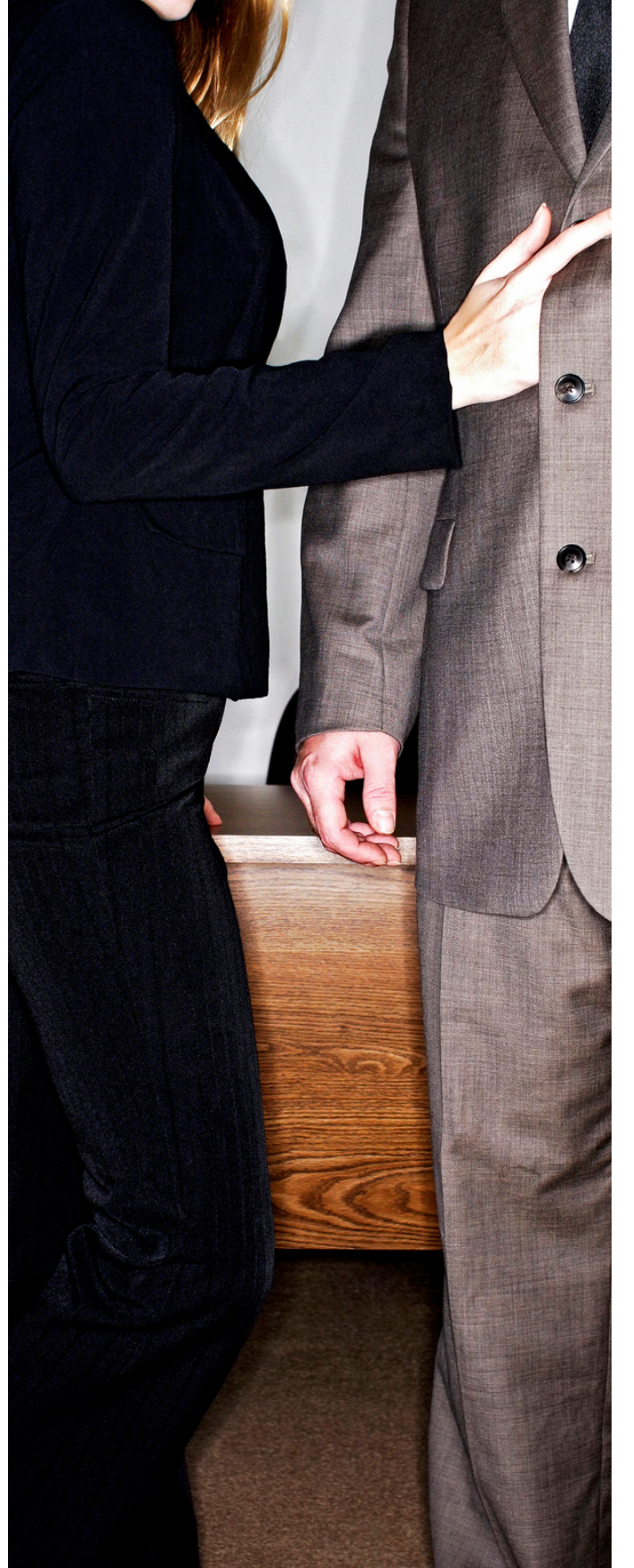
KUZHEY MAKEDONYA VE NORVEÇ ŞİDDET VE TACİZ SÖZLEŞMESİNİ ONAYLADI

Şiddet ve Taciz Sözleşmesi dönüm noktası niteliğinde bir belge olma niteliğine sahip, çalışma yaşamında şiddet ve tacizi ele alan ilk uluslararası çalışma standardıdır. 206 Sayılı Tavsiye Kararı ile birlikte ortak bir çerçeve oluştururken, onur ve saygıya dayalı bir çalışma yaşamının geleceğini şekillendirmek için eşsiz bir fırsat sunmaktadır.

Sözleşme, herkesin şiddet ve tacizden arınmış bir çalışma yaşamına hakkı olduğuna dikkat çekmektedir. Aynı zamanda, cinsiyete dayalı şiddet de dahil olmak üzere, çalışma yaşamında "bir dizi kabul edilemez davranış ve uygulama" olarak "amaçlanan, sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel olan" tanımıyla, çalışma yaşamında şiddet ve tacizin uluslararası düzeyde kabul edilen ilk tanımını da ortaya koymaktadır.

Sözleşme ayrıca, onaylayan Üye Devletlerin, temsili işveren ve işçi örgütleriyle istişarede bulunarak, önleme, koruma ve uygulama tedbirleri ve çözüm yolları aracılığıyla şiddet ve tacizin önlenmesi ve ortadan kaldırılmasına yönelik kapsayıcı, bütünlük ve cinsiyete duyarlı bir yaklaşım benimsemesinin de önünü açarken rehberlik, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleriyle de sözleşmenin aktif şekilde uygulanmasını sağlamaktadır.

20 Ekim 2023' de Kuzey Makedonya, 6 Ekim 2023' de ise Norveç Şiddet ve Taciz Sözleşmesine (190 Sayılı Sözleşme) dair onay belgesini sundu. Norveç dünyada Şiddet ve Taciz Sözleşmesini onaylayan 33. Ülke olurken Kuzey Makedonya ise 35. Ülke oldu.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

ILO Genel Direktörü Gilbert F. Hounbo, onay belgelerini alırken, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'ne, çalışma istatistikleri ve çalışma yaşamında şiddet ve tacizle ilgili konularda Ofis ile üstlenilen iyi iş birliği için teşekkür ederken Norveç hakkında ise, Norveç'in standart belirleme süreci boyunca, özellikle de şiddet ve tacize ilişkin ILO araçlarının kabul edilmesinin desteklenmesinde ve şiddet ve tacize ilişkin fikir birliğinin şekillendirilmesinde oynadığı önemli rolün altını çizdi. Hem 190 Numaralı Sözleşme de hem de 206 numaralı Tavsiye Kararı'nda ele alınan konular, çalışma dünyasındaki tüm insanları etkileyebilecek yaygın bir olgu olan şiddet ve tacizle mücadelenin mevcut küresel sosyal ve ekonomik bağlamda özellikle önemli olduğuna dikkat çekti.

Hounbo "İklim eylemi, eğer doğru yönetilirse, daha fazla ve daha iyi işlere yol açabilir. Hem uyum hem de azaltım, mevcut olanları güvence altına alırken yeni işler ve işletmeler yaratma fırsatları sunuyor" dedi. "Eğitim ve beceri geliştirme programlarının uygun şekilde genişletilmesi, işgücü geliştirme programlarının uygulamaya konması ve işgücü piyasası önlemlerinin değişen ihtiyaçlara uygun şekilde iyileştirilmesi koşuluyla, önümüzdeki yıllarda ve on yıllarda milyonlarca ek iş yaratılmasını bekleyebiliriz. " İfadelerini kullandı.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

SAYI : 33
EKİM 2023

AYLIK İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BÜLTENİ

Bültenimizi takipte kalın ve İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku ile ilgili güncel gelişmelerden haberdar olun.

MCLEGAL

Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı
Attorney Partnership

İş hukuku kapsamında yerine getirmeniz gereken yükümlülükler ve güncel gelişmeler hakkında daha fazla ayrıntılı bilgi için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

+90 212 264 50 00

info@mclegal.com.tr

Nispetiye Mah. Nispetiye Cad. No 32/9
Beşiktaş / İstanbul

mclegal.com.tr

Bu bülten ve içeriğinde yer alan bilgiler sizleri güncel konularda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmış olup herhangi bir şekilde hukuki görüş ve/veya danışmanlık teşkil etmemektedir. Hukuki danışmanlık hizmeti almak için lütfen bizimle iletişime geçiniz.

© 2022 Metin-Çiçek Avukatlık Ortaklığı. Tüm hakları saklıdır.